

Haveforeningen Gurre

40-års jubilæum

1983 – 2023

I anledning af ...

Et STORT tillykke med Haveforeningen Gurre's 40-års jubilæum. Tillykke til bestyrelse og medlemmer i Helsingør Kommunes yngste kolonihaveforening - smukt beliggende i landsbysamfundet Gurre, kun en lille kilometer fra Gurre Slotsruin og Gurre Sø.

Tak til Helsingørs øvrige haveforeninger for deres medvirken til, at Helsingør Kommune for over 40 år siden tog initiativ til at oprette Haveforeningen Gurre - til glæde for borgere i hele Helsingør Kommune.

Som formand for Haveforeningen Gurre i snart 25 år vil jeg knytte nogle velmente ord til foreningens 40-års jubilæum:

Oprettelsen af foreningen for 40 år siden (24. maj 1983) skete på baggrund af de meget store ventelister, der var i Helsingørs tre øvrige haveforeninger. Interessen for at få en kolonihave var så stor, at Helsingør Kommune besluttede at anlægge en ny haveforening på ca. 60 haver - beliggende lidt udenfor Helsingør - for også at tilgodese borgere i Espergærde, Tikøb og Ålsgårde. Placeringen på et ledigt jordstykke i Gurre var et godt valg, som medlemmerne igennem tiden har sat stor pris på.

Udformningen af haveforeningen med de i alt 62 haver stod den daværende stadsgartner i Helsingør Kommune for. Han blev bistået af en elev fra forvaltning

gen, som havde været på et studieophold i Japan - derfor valget af japanske kirsebærtræer i indkørslen, japanske lærkehække omkring haverne og ærtesten på stierne.

De første huse i haveforeningen var 11 feriehus på 20 m², som Dansk Folkeferie i Gilleleje skulle udskifte. De blev transporteret til Gurre af en vognmand. Alle huse består endnu - med div. om- og tilbygninger.

Opstarten af haveforeningen i 1983 var en noget vanskelig periode. Mange forventningsfulde medlemmer løb tør for energi. De havde ikke tålmodighed til at se tingene vokse op. Det medførte en større udskiftning af medlemmer de første år.

Jeg kom til haveforeningen i 1991, hvor Helsingør Kommune havde bragt alle anlægsarbejder i orden og alt så fint og flot ud. Så glæden var stor, da jeg blev lejer af have nr. 27 - med et lille hus på grunden. Foreningen blev drevet med myndig hånd af den siddende bestyrelse, hvor de gældende vedtægter og ordensregler blev overholdt til punkt og prikke.

Efter fire år i foreningen blev jeg valgt ind i bestyrelsen og bestred posten som sekretær. I 1999 blev jeg formand - en post, der ikke var svær at overtage, fordi foreningen var veldrevet, en del af bestyrelsen havde været med i mange år, og endelig var medlemmerne stort set tilfredse med den måde, foreningen blev drevet på. Havesæsonens to store sammenkomster - Pinse-morgen med flaghejsning og sommerfesten - har altid været med til at bringe medlemmerne tættere på hinanden.

Arbejdet i bestyrelsen har udviklet sig betydeligt igennem årene. Kendskab til love og regler er påkrævet. Det samme gælder kendskab til brugen af IT. Flere gældende regler er direkte ansvarspådragende

overfor bestyrelse og vurderingsfolk – forhold, der nok afholder nogle medlemmer fra at lade sig vælge til bestyrelsen.

Indenfor de seneste 10 år har der været et større generationsskifte i H/F Gurre. Folks måde at leve på i dag, herunder holdning til og engagement i fællesskabet, har tydeligt ændret sig. Her tror jeg, vi i vores forening skal være glade for, at vi ligger i landlige omgivelser. Det er med til at give lidt ro på, når man når frem til sin have efter en travl dag.

Jeg ser bestemt positivt på fremtiden for vores haveforening – trods krav fra med-

lemmerne om nye tiltag, der kan gøre kolonihavelivet lettere. Her kan et fremtidigt fælleshus til aktiviteter og sammenkomster måske komme på tale.

Min tid som formand for foreningen nærmer sig sin afslutning (2024). Jeg oplever, at tiden har været lærerig - med dejligt engagerede medlemmer og gode bestyrelser. Jeg ser frem til fortsat at kunne nyde Kirsten og min have og være en del af det fantastiske fællesskab, der er i Haveforeningen Gurre.

De bedste ønsker for fremtiden,

Per Olsen, formand

En gammel historie ...

Selv om Haveforeningen Gurre i år kan fejre 40-års jubilæum, kan den stadig betegnes som værende af nyere dato. For historisk set eksisterede der kolonihaver i Helsingør allerede før 1843. Det fremgår af Helsingør Byråds forhandlingsprotokol fra 1894. Måske har det været haver, som vi også kender som nyttehaver, men betegnelsen kolonihave blev altså anvendt af byrådet dengang.

Mange af kolonihaverne har ligget på områder, der senere har givet plads for nybyggerier, vejudvidelser og kommunale institutioner. Nogle af havekolonierne har nok kun haft en levetid på ganske få år, mens andre har nået at fejre runde jubilæer. Andre igen er forsvundet lige så stille og er ikke engang nået at blive nævnt i kommunens registreringer.

Nutidens haveforeninger i Helsingør

I dag er der fire store kolonihaveforeninger i Helsingør Kommune:

1. Den første blev en realitet, da det blev foreslået at lave en permanent havekoloni i de smukke bakker ved Gurrevej. **Haveforeningen Solbakken** blev etableret i 1935 og blev en slags kompensation for

de kolonihaver, der måtte lide den tort at blive nedlagt i årene under og efter Første Verdenskrig. Haveforeningen har i alt 215 havelodder.

2. Herefter skal vi helt frem til 1964, før kommunen etablerede sin næste store haveforening. Det blev **H/F Pindemosen**, som ligger ved Løvdalsvej. Foreningen er den næststørste med i alt 139 kolonihaver.

3. Helsingør Kommunes mindste kolonihaveforening er **H/F Klostermosen**, etableret i 1968 og har i alt 29 kolonihaver.

4. Efter henvendelse fra de tre ovennævnte kolonihaveforeninger, som gjorde opmærksomme på, at de tilsammen havde flere end 300 familier på deres ventelister, besluttede Helsingør Kommune i 1982 at etablere endnu en havekoloni. Valget faldt på Gurre landsby, hvor et 43.000 m² stort areal blev udvalgt til formålet. Her blev der plads til i alt 62 nye kolonihaver. Området blev overdraget til **Haveforeningen Gurre** den 1. april 1983 – med stiftende generalforsamling, og dermed officiel start, den 24. maj.

Gurre: Areal før og efter etablering af H/F Gurre

1981

1990

De 62 haver i H/F Gurre har igennem årene haft mange forskellige lejere – ældre som yngre. Sådan er billedet også i dag. Vi har talt med fire af de nuværende haveejere for at høre, hvordan de – gennem kortere eller længere tid – har oplevet at være en del af et 'grønt fællesskab' - og ikke mindst, hvordan det er at have sin helt egen have at boltre sig i. De små 'Snak over havelågen'-tekster er fordelt i jubilæumsskriftet.

Snak over havelågen (1)

I have nr. 8 bor Lis:

** Hvornår fik du have i Gurre? Og hvorfor blev det netop den haveforening?*

- Jeg købte min have og mit hus for 9 år siden. Der var lige så skønt, som nu - med blomster i magnolien, æbletræet og blommetræet. Jeg mødte en kollega, som havde have herude i Gurre, og hun fortalte, at der var haver til salg.

** Overtog du haven med det hus, som ligger der i dag? Ved du evt., hvor gammelt det er?*

- Jeg overtog det hus, som stadig er på grunden, og så vidt jeg kan se, er huset sat på grunden i slutningen af 1983.

** Hvad bruger du mest din kolonihave til ?*

- Jeg bruger stedet både til havearbejde, dyrkning af grønt og frugt, til afslapning og til at samles med familien og vennerne.

** Hvordan oplever du fællesskabet i H/F Gurre? Har det ændret sig gennem årene?*

- Jeg har ikke dyrket de fælles arrangementer ret meget, men taler hyggeligt og udveksler erfaringer med mine naboer og genboer - og selvfølgelig med andre beboere, når vi mødes på området.

** Hvad nyder du allermest ved din have i Gurre - dit travle liv taget i betragtning?*

- Jeg nyder meget at høste frugt og grønt, at slappe af og at have gæster, når vejret er til at sidde ude og hygge, spise og drikke sammen.

Pressen skrev ... 1982 ...

Rapport fra en kolonihave

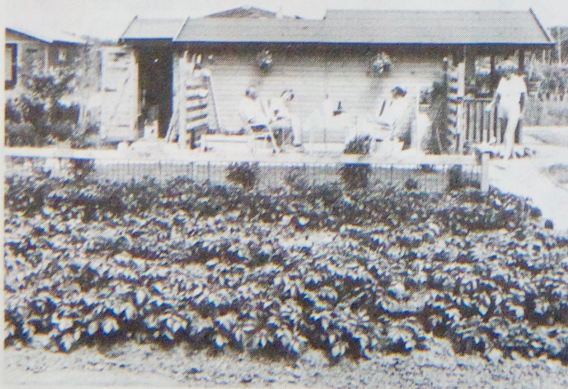
Ingrid Hjelm

Af Ingrid Hjelm

»Plante smil og plante solskin, plante sang i alle sind, skabe hverdag om til fest og lukke lys og glæde ind«. Disse strofer melder sig uværgeligt, når man ser den aktivitet der lægges for dagen her i Haveforeningen, Gurre. For godt et år siden var denne plet mellem Skindersøvej og Smedebakken en brakmark, idag bringer den blod, sved, tårer og en mængde glæder til en masse mennesker.

På 62 parceller trives unge og gamle, sammen eller alene. Forældre på en parcel og måske børn og børnebørn lige om hjørnet, ihvertfælde naboer til snart sagt alle sider og endnu med hække så lave, at man bliver nødt til at komme hinanden ved. Nogle med stor erfaring i havebrug, andre helt på begynderstadiet. Tilsammen skaber de her et miljø, hvor ikke kun naturen vågner, blomstrer og sætter frugt.

Hus ved hus skyder op, ca. 1 hus om ugen og selvom pladsen er trang (max. 30 m²) kan man jo godt give fantasien frit løb og skabe sit eget herresæde. Husene er uden vand og el (der er en vandpost på hver grund) og når dertil kommer forbud mod opstilling af tørklosetter er der skabt grundlag for den helt rigtige nybyggerstemning.

Hos Bitten og Frede er kartoflerne og jordbærrene så velvoksne, at historien om dværgen, der faldt ned fra stigen og brækkede halsen mens han plukkede jordbær, godt kunne være foregået her.

Også vore fjedrede venner fuglene har opdaget, at her er godt at være. Fuglemor har inviteret hele familien ud at spise og alle nyder det gode måltid - mere rigt og varieret end før, nu hvor menukortet er blevet udvidet med brødsmuler og grønsagsfrø.

Som tak herfor kan
»jeg lytte til vårens syngende kor,
til lærken den jublende glade,
vi kender hinanden fra somren ifjor,
den kvidrer, jeg grøfter og graver min jord med min hakke,
min skovl, og min spade«.

Snak over havelågen (2)

I have nr. 24 bor Tove:

** Hvornår fik du have i Gurre, og hvordan så haveforeningen ud dengang?*

- Jeg fik haven 1. november 1985. Hækkene var begyndt at vokse men var stadig små og tynde, og randbevoksningen fyldte heller ikke meget. Vi kunne se langt til alle sider.

- På mange havelodder var bygget små skure. En halv snes lejere havde dog været så heldige at få fingre i et brugt hus fra Gilleleje ferieby - huse af god kvalitet, som stadig står i Gurre. På min grund stod - da jeg fik haven - en kasse til haveredskaber.

** Dit flotte røde kolonihavehus har en helt særlig historie. Hvor stammer det fra?*

- Huset er fra 1934, og den originale arkitekttegning fulgte med, da jeg købte det. Huset stod 'opmagasineret' på en gård i Hørsholm, før det blev transporteret til Gurre. Da jeg fjernede to køjesenge, fandt jeg et brevkort til privatadressen i Kongens

Lyngby, hvor huset oprindeligt stod. Kortet var afsendt den 27. juni 1938 og indeholdt den korte besked: "Kommer fredag".

** Du dyrker hver år rigtig mange ting i din have. Hvilke er dine favoritafrøder?*

- Det vigtigste for mig er at dyrke kartofler og jordbær - de hører sommeren til. Ellers er jeg bare glad for det, der lykkes. Forskellige sorter mynte nyder jeg også at dyrke. For mig er det blevet en tradition at begynde kolonihavedagen med en frisk kop myntete.

** Hvordan oplever du nabo- og fællesskabet i H/F Gurre?*

- Vi har et godt fællesskab i Gurre, og jeg har altid haft gode naboer. Vi er gode til at hjælpe hinanden, og det er altid dejligt at gå på besøg for at få en snak og blive inspireret til at prøve noget nyt. Men jeg nyder først og fremmest freden og roen i Gurre. For mig er en dag uden al for meget støj fra biler og maskiner bare sagen.

** Hvad nyder du allermost ved din 'grønne oase' i Gurre?*

- Det jeg nyder allermost ved haven er at se alting gro, iagttage insekter og fugle, indsnuse de forskellige dufte. Men også både at betragte himlen og solnedgangen over Birkelunden om aftenen og opleve de skønne morgener med solopgang i øst. En kolonihave betyder et rigt og farvestrålende sommerliv i det fri. Vinterlivet, derimod, tilbringer vi jo for det meste indendøre. Begge årstider har som bekendt deres store charme og værdi!

Formænd gennem årene ...

1. Vilhelm Hansen (1983 - 1984)
2. Egon Voss Jensen (1984 - 1987)
3. Anton Melchiorson (1987 - 1999)
4. Per Olsen (1999 -)

Et samfund i samfundet

GURRE: Alle disse flagstænger. Som en skov uden grene rager de op i luften, og fra hver mast blaffer kun et enkelt blad i vinden: Det rød-hvide dannebrogslag. Alle disse flagstænger. Solidt forankret i kommunalt ejet jord, urokkeligt forbundet med hver sin kolonihave, 62 ialt. Tilsammen udgør de Haveforeningen Gurre, som søndag den 8. august, i forbindelse med kampagnen »Helsingør i Blomst«, åbner dørene for nysgerrige.

- Vi kolonihavefolk er ikke mere nationale end andre, det er mere sådan en lille tradition. Det er ikke ret mange, der ikke har en flagstang. Det er en ganske typisk dansk kolonihave-tradition, og kommer man ud en søndag eftermiddag og solen skinner, så flager de næsten allesammen. Det er på en måde et udtryk for, at man signalerer, at »Jeg er hjemme«, fortæller Anton Melchiorsen.

Sammen med hustruen Grethe har han en 400 kvadratmeter stor kolonihave i Haveforeningen Gurre, og igennem mange år har Anton Melchiorsen desuden været formand for haveforeningens bestyrelse.

Kommunens yngste kolonihave

Kolonihaven i Gurre, der er en af de fire kommunalt ejede i Helsingør, er samtidig kommunens yngste med kun 10 år på bagen. I 1983 udlagdes området til kolonihaver og 62 familier sikrede sig straks et lejemål, deriblandt Grethe og Anton Melchiorsen.

- Dengang var mere end en tredjedel unge i 20'erne. De har så købt parcelhus hen ad vejen, så der er ikke så forfærdelig mange unge tilbage. Det er selvfølgelig ærgerligt, for det er aldrig sjovt kun at have én bestemt aldersklasse - ligegyldigt hvilken - koncentreret et sted. Gennemsnittet af beboerne her er nok lidt oppe i

I de fleste af kolonihaverne vokser blomsterne i farvestrålende kombinationer.

Helge og Lili Christensen kan blandt andet fremvise et ferskentræ i deres kolonihave.

årene, siger Anton Melchiorsen.

- Der var også mange af de oprindelige der opdagede, at det at have en kolonihave kræver en del arbejde. Så vi havde en stor udskiftning i de første år, fortsætter han.

Udnytter solskinsdagene

Sommervejr har man ikke set meget til i haveforeningen, men det har nu ikke ødelagt fornøjelsen for de mange fastboende kolonihaveejere.

- Når man bor herude, lærer man at udnytte de solskinstimer, der er. Vi bor herude det meste af sommeren fra maj-juni til august eller september, alt afhængig af vejret. Der er en hel del af ejerne, som bruger haven rimelig meget, og vi er vel en snes stykker, som bor her om sommeren, siger Anton Melchiorsen.

Om vinteren bor han og Grethe i Helsingør, men lige så snart vejret er til det, flytter de ud til kolonihaven i Gurre, som samtidig er den af kommunens haveforeninger, der ligger mest landligt.

- Når vi runder hjørnet ved Gurre Korsvej, er det som at komme til en helt anden verden, siger Grethe Anthonsen.

Om sommeren er der desuden tid nok til at passe haven, for Anton Melchiorsen er pensioneret fra Told- og Skattevæsenet.

Kolonihaver siden 1908

Dansk Kolonihaveforbund blev stiftet i 1908, og i de første år var haverne primært forbeholdt folk fra storbyen, der var dårligt socialt stillet.

I starten var det således kun tilladt at dyrke grøntsager i haverne, så beboerne kunne få det ekstra kosttilskud.

Haverne i Haveforeningen Gurre er gennemsnitlig på 360 kvadratmeter, hvorpå der må bygges et hus, som ikke må være mere end 30 kvadratmeter stort. En del af husene i haveforeningen er ens, og det hænger

Flagstængerne rejser sig som en skov uden grene mod sommerhimlen i Haveforeningen Gurre.

Haveforeningen Gurre er en af de fire kommunalt ejede kolonihaver, der i august holder åbent hus

Af Mads Birch og Tommy Verting (foto)

sammen med den store samtidige indflytning i 1983, forklarer Anton Melchiørsen.

Da haveforeningen blev stiftet, havde Feriebyen i Gilleleje netop udskiftet deres gamle huse med nogle nyere. Så der var mange af haveejerne, der købte deres huse der, siger han.

Der er ikke indlagt strøm eller sanitære installationer i husene, men der er dog vand. Til gengæld har man et fælles toilet og vaskehus, som samtidig rummer et af landets mindste biblioteker: Et par hylder med bøger til frit udlån blandt haveforeningens beboere.

Få på venteliste

Mens selve kolonihaverne tilhører kommunen - beboerne lejer dem for 2.000 kroner om året, så tilhører huset og eventuelle anlæg, som f.eks. drivhuse, ejeren.

Kriteriet for at komme i betragtning til at få en kolonihave er, at man skal bo i Helsingør kommune, og at man skal bo i lejlighed. I øjeblikket står 11 familier på

ventelisten, og det er relativt få, mener Anton Melchiørsen.

Åbent hus den 8. august

Alligevel håber man på stor interesse, når haveforeningen søndag den 8. august inviterer til åbent hus. Det sker i forbindelse med miljø-kampagnen »Helsingør i Blomst« som er foregået gennem hele sommeren.

De fire kommunale kolonihaver i Helsingør - Klostermosen, Pindemosen, Solbakken og Gurre - bruger på skift en søndag til at åbne dørene og fortælle nysgerrige om det at have kolonihave, og den 8. august bliver det altså folkene i Gures tur til at være værter.

Man mødes efter planen på haveforeningens parkeringsplads på Smedebakken klokken 14, hvorefter de forhåbentlig mange gæster vises rundt i haverne, inden man slutter af med en forfriskning i det lille fælleshus.

Anton og Grethe Melchiørsen (i midten) har besøg af Haveforeningens kasserer Kurt Petersen og hans kone Ulla i den lille hyggelige have.

Snak over havelågen (3)

I have nr. 35 bor Solveig og Gunnar:

** Hvornår fik I have i Gurre, og hvordan så haveforeningen ud dengang?*

- Jeg og min mand Gunnar fandt vores lille paradis på Smedebakken i 1999 (senere Smedestien).

- Det var en skøn plet med et lille, næsten nyt hus. Stilheden i havekolonien var det, vi faldt for med det samme. Det var rigtig på landet. Og så var det spændende med det gamle og primitive miljø. Der var hverken strøm eller kloak. Så det var ud og købe petroleumslamper, gaskøleskab og tør-

kloset.

- For 24 år siden, da vi var "unge og friske", gik Gunnar i gang med at bygge en dejlig terrasse, og jeg malede alt hvad jeg kunne.

** Dyrker I stadig grøntsager i haven - eller er det i dag mere en have til hygge?*

- Haven blev i starten anlagt med stor køkkenhave, og vi høstede mange grøntsager. Men da sneglene begyndte at drille os, nedlagde vi urtebedet og købte et drivhus. Der blev også plantet bærbuske og et enkelt æbletræ, samt anlagt græsplæne i resten.

** Hvad nyder I allermest ved din 'grønne oase' i Gurre?*

- Vi har med årene gjort haven og vort arbejde lettere, bl.a. ved at købe en robotplæneklipper.

- Vi har altid elsket at overnatte og vågne op til fuglesangen. Men på et tidspunkt blev vi trætte af det skumle petroleumslys om aftenen, så vi anskaffede nogle solceller til taget.

- Vi nyder at bo her hele sommeren - sidder de lune aftener og griller og hører solsortens sang. Alt i alt "vores lille paradis"!

Fest i Gurre - tilbageblik ...

Snak over havelågen (4)

Have nr. 50 har for nylig fået ny 'ejer'. Jette og hendes mand har ryddet grunden. Og det gamle havehus får en ordentlig 'makeover'.

** Hvordan var det pludselig at få en have i Gurre? Måtte du vente længe?*

- Det var virkelig dejligt. Jeg var skrevet op i et år og var nr. 20 på listen, da hus nr. 50 blev ledigt - selv om at jeg godt kunne se udfordringen i at ordne hus og have. Men min søn lovede at hjælpe mig med huset, så jeg slog til med det samme.

** I har lavet meget allerede. Hvor ambitiøse er jeres planer for kolonihaven - både med hus og have?*

- Min ambition er at få lavet en have med en masse blomster og et lille hus, hvor jeg kan trække mig tilbage, når det bliver dårligt vejr.

** Hvordan oplever I stemningen i H/F Gurre? Nyder I den landlige placering?*

- Allerede de første dage var bestyrelsen og naboer forbi for at byde os velkommen, og alle har været flinke til at besvare de spørgsmål, vi har haft. Dejligt med den landlige placering. Håber, at der fortsat vil være gode busforbindelser til og fra Helsingør.

** Har I evt. et godt råd, som kan gives videre til andre/fremtidige lejere i H/F Gurre?*

- Hvis man drømmer om at få en kolonihave, så bliv skrevet op. Så kan man måske være så heldig at få hus og have efter kun 1 år på ventelisten.

SMEDESTIEN 20

HAVEFORENINGEN

GURRE

